

Als dingen fout gaan

De geschiedenis leert ons dat een ongeval altijd mogelijk is zodat we plannen klaar moeten hebben om de gevolgen zo klein mogelijk te houden. Niet alleen klanten, maar ook staf, omstanders, duikprofessionals en het duikbedrijf zelf lopen risico's.

Emergency action plans (EAPs) zijn essentiële instrumenten voor duikprofessionals en duikbedrijven. Karakteristiek voor deze plannen is dat ze informatie verschaffen die nodig is als er een duikongeluk gebeurt, hoewel deze overweging meestal beperkt blijft tot traditionele duikactiviteiten of te verwachten problemen. Uitgebreide EAPs moeten gericht zijn op allerlei risicogebieden en maar weinig mensen begrijpen wat er nodig is voor het identificeren, opstellen, herzien en duidelijk beschrijven van een echt effectieve EAP.

Dit artikel beschrijft de kernzaken van het plannen van een effectieve en praktische noodprocedure om te helpen in het verminderen van duikindustrie gerelateerde incidenten. Als eerste kijken we naar waar er zich noodgevallen zouden kunnen voordoen.

De risico's verschillen per duikcentrum, duikprofessional en het operationele gebied, dus hebben we een zorgvuldige analyse nodig om de echte problemen vast te stellen. Hieronder in ieder geval een gedeeltelijke lijst van mogelijke risico's om te helpen bij het vaststellen van de punten van zorg.

- **In het duikcentrum:** brand; explosies van flessen onder druk, gasflessen of containers met gevaarlijke vloeistoffen; contact met chemicaliën of andere gevaarlijke stoffen; verwondingen door elektrocutie, sociale onrust of andere ontmoetingen met agressieve mensen.
- **In het zwembad en oefenruimtes:** blootstelling aan gevaarlijke substanties (zoals chloor); medische noodgevallen (inclusief al reeds bestaande gezondheidsproblemen); verwondingen (door uitglijden, duiken, vallen of het tillen van zware voorwerpen); verdrinking.
- **Tijdens het duiken:** traumatische verwondingen door scheepsschroeven; ladders, uitglijden, duiken of zware voorwerpen bijvoorbeeld; ontmoetingen met gevaarlijk zeeleven; vermiste duikers; verdrinking; medische noodgevallen door gezondheidsproblemen; gevaren bij het in en uit het water gaan door rotsachtige kusten of moeilijk toegankelijke grotten of poelen.
- **Tijdens het vervoer** (op het land of op het water): brand; zwaar weer; omslaan; vermissing of uitgeschakeld zijn van mensen; ongevallen bij de te-water-lating; verkeersongevallen; kaping van een vaartuig of voertuig.

Naast de gemakkelijkst vast te stellen risico's zijn er andere, die hoewel ze onwaarschijnlijk zijn, toch aandacht en voorbereiding behoeven. Deze kunnen in ieder van de hierboven genoemde gebieden of ergens anders aanwezig zijn:

- een verdwaalde, ontvoerde of gewonde gast
- onacceptabel of agressief gedrag van een gast, staflid of bezoeker
- een plotseling slechte gezondheid of medisch noodgeval
- criminele activiteiten of arrestatie, sterfgeval of doodslag waarbij een gast of staflid betrokken is

Een belangrijk locatie-specifiek aspect van een noodplan dat meegenomen moet worden voor alle gebieden die in een EAP aan bod komen is de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van medische hulpdiensten en politie.

Door deze gevaren en hun mogelijke locatie te belichten hopen we duikbedrijven en zpp duikprofessionals te inspireren om hun EAPs grondig door te lichten.

Er zullen altijd risico's bestaan, maar met meer kennis, begrip en voorbereid zijn kunnen we de onzekerheid verkleinen en de gevolgen van de gevaren die we mogelijk op onze weg vinden beter in de hand houden.

Eigenaren van duikbedrijven moeten voorbereid zijn op waterongevallen, maar ze moeten ook voorbereid zijn op gevaren die niet met het duiken te maken hebben. De beschikbaarheid van zuurstof en een opgeleide staf zijn onderdeel van de meest essentiële elementen van voorbereid zijn op een noodgeval.